

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Cob/295/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313206875
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kmeťová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6313206875.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci žalobcu CD Consulting, s.r.o., Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, IČO 264 29 705, Česká republika, právne zast. Fridrich Paľko, s.r.o., Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému U. F., nar. XX. XX. XXXX, V., I. XX/XX, o zaplatenie 1.840,83 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 7Cb/267/2013 - 46 zo dňa 21. októbra 2013 v senáte jednohlasne takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Brezno č. k. 7Cb/267/2013 - 46 zo dňa 21. októbra 2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Brezno napadnutým uznesením návrh žalobcu zamietol.

Žalobca sa domáhal v konaní voči žalovanému zaplatenia zmenkovej sumy vo výške 1.840,83 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo sumy 1.840,83 Eur od 06.03.2011 do zaplatenia, 6% ročného úroku zo zmenkovej sumy 1.840,83 Eur od 20.04.2011 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy. Návrh podal žalobca v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie o veciach s nízkou hodnotou sporu. K návrhu žalobca pripojil zmenku, vystavenú žalovaným dňa 24.09.2010 so sumou 1.840,83 Eur a zmenkovým úrokom 0,25% denne od 06.03.2011 v prospech spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava. Zmenka bola vystavená bez protestu, na platenie sa mala predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia, spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. zmenku indosovala na žalobcu.

Súd prvého stupňa po preskúmaní návrhu a žalobcom predloženej zmenky vyzval žalobcu prostredníctvom tlačiva B na doplnenie návrhu tak, aby do Oddielu 8.1 doplnil, na základe akého právneho titulu bola zmenka vystavená a vyplnená s uvedením prvotného právneho vzťahu medzi pôvodnými účastníkmi konania. Súd prvého stupňa vychádzal zo záveru, že podľa Smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 je povinný v každom konaní za účelom ochrany spotrebiteľa z úradnej povinnosti skúmať, či sa nejedná o spotrebiteľský vzťah, čo v tejto veci môže zistiť iba na základe doplnenej informácie o konkrétnom právnom titule. Z toho istého dôvodu žiadal súd prvého stupňa žalobcu aj o doplnenie Oddielu 8.2.1, kde ako prílohu k návrhu žiadal pripojiť právny titul, na základe ktorého bola zmenka vystavená a vyplnená, a na splnenie tejto povinnosti určil súd lehotu do 30.08.2013. Žalobca na výzvu súdu uviedol, že si uplatňuje práva zo zmenky, originál ktorej súdu predložil, a nie majetkové práva z pohľadávky. Žalobca disponuje len indosovanou zmenkou a nemá k dispozícii iné údaje alebo listiny, ktoré súd vyžaduje.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia citoval kapitolu I čl. 2 ods. 1 a 2, kapitolu II čl. 4 bod 4, čl. 4 a čl. 19 Nariadenia, ďalej ustanovenia § 43 ods. 1 a 2 a § 167 ods. 1 OSP a

vychádzal zo záveru, že v každom štádiu konania a v každom druhu konania je súd povinný ex-offo skúmať, či sa nejedná v danej veci o spotrebiteľský právny vzťah, preto potom je v prípade zmenky nepochybne povinný skúmať, či nedošlo k zneužitiu zmenky v dodávateľsko-spotrebiteľskom vzťahu, čo by zakladalo konanie v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-419/2011 zo dňa 14.03.2013, ako aj rozhodnutie sp. zn. C-76/10 zo dňa 16. 11. 2010 vo veci obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Uviedol tiež, že z činnosti súdu je známe, že pôvodný majiteľ zmenky obchodná spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. vykonáva svoju podnikateľskú činnosť prostredníctvom poskytovania spotrebiteľských úverov, preto je dôvodný predpoklad, že aj zmenka doložená k návrhu by mohla mať zabezpečovací charakter pôvodného právneho vzťahu, ktorý by mohol mať povahu vzťahu spotrebiteľského. Nakoľko žalobca návrh nedoplnil, súd prvého stupňa nemal možnosť splniť si povinnosť riadne preskúmať všetky podstatné okolnosti vzniku zmenkového vzťahu a posúdiť, či sa nejedná o spotrebiteľský vzťah, a preto návrh žalobcu zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie OS Brezno zmenil tak, že návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovie. Žalobca namietal, že konanie pred súdom prvého stupňa má vadu, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca namietal formu rozhodnutia súdu prvého stupňa, keď súd prvého stupňa rozhodoval o merite veci nie rozsudkom, ale uznesením. Postup súdu prvého stupňa, ktorý žalobcu vyzýval na doplnenie, či opravu návrhu, ktorá nie je podľa žalobcu pre prejednávajúcu vec relevantná a splnením takejto výzvy podmieňoval ďalší postup v konaní, považoval žalobca za neprípustný a tvrdil, že predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý proces garantovaný Ústavou SR, ako aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Uviedol, že žalobca je vlastníkom cenného papiera (má len zmenku), ktorý nadobudol na základe indosamentu, nemá vedomosť o iných vzťahoch medzi pôvodným vlastníkom zmenky a vystaviteľom zmenky (žalovaným), ani iné informácie či dokumenty k zmenke, a v zmysle platného právneho poriadku ani tieto nepotrebuje mať k tomu, aby mohol uplatňovať práva spojené so zmenkou. Tvrdil, že požadovanie iných dokumentov ako originálu zmenky pri uplatnení zmenkového nároku, predovšetkým pri uplatnení nároku zo strany indosatára, je neprípustné a nezákonné. Poukázal na judikatúru českých a slovenských súdov, podľa ktorej je zmenka samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a nie je možné ju spájať ani podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Namietal, že súd prvého stupňa sa aplikáciou Zák. č. 191/1950 Zb. (Zákon zmenkový a šekový) vôbec nezaoberal. Súd prvého stupňa nemal podľa žalobcu žiaden dôvod rozhodovať tak, ako by išlo o bežný zmluvný záväzok, čo predstavuje nesprávne právne posúdenie veci, a dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácie práva EÚ. Žalobca zásadne nesúhlasí s tým, že súd je v tomto konaní oprávnený z úradnej povinnosti skúmať, či ide o spotrebiteľský vzťah, súd neuvádza v tomto smere žiadne konkrétne argumenty, preto je podľa žalobcu rozhodnutie súdu arbitrárne a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Súd prvého stupňa podľa žalobcu svojvoľne, bez návrhov účastníkov rozširoval podľa neho významné skutočnosti, čím porušil kontradiktórnosť súdneho konania. Žalobca skutočnosti o existencii iného vzťahu medzi žalovaným netvrdil, súd sám si vytvoril pochybnosť o tom, že by medzi predchádzajúcim majiteľom zmenky (ktorý ani nie je účastníkom tohto súdneho konania) a žalovaným mohol existovať iný (navyše celkom samostatný) záväzkový vzťah, než aký je predmetom tohto súdneho konania. Namietal, že súd v sporovom konaní môže svoje rozhodnutie zakladať len na takých tvrdeniach, ktoré sú produkované účastníkmi konania a nie na tvrdeniach, ktorých pôvod súd nachádza v iných konaniach a tieto tak nie sú výsledkom dokazovania. Súd nie je účastníkom konania, nemá preto povinnosť, ale ani oprávnenie kreovať skutkové tvrdenia namiesto účastníkov konania. Súd prvého stupňa v tejto veci podľa žalobcu porušil kontradiktórnosť súdneho procesu a presiahol svoju právomoc.

Žalobca ďalej vytykal súdu prvého stupňa, že ingoroval ust. § 17 ZŠZ, podľa ktorého ten, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Pokiaľ teda v sporovom konaní nemôže žalovaný vo všeobecnosti vznášať voči

majiteľovi zmenky tzv. kauzálne námietky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky, tým menej tak môže činiť sám súd. S poukazom na § 17 ZZŠ je prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi ako majiteľovi zmenky, takáto námietka však musí byť vznesená zo strany žalovaného, ktorý predovšetkým v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je prípustné, aby túto úlohu a iniciatívu na seba (proti vôli žalovaného) prevzal súd. Pri kauzálnych námietkach nie je možné prenesenie dôkazného bremena zo žalovaného ako z povinného zo zmenky na žalobcu ako oprávneného. Súd prvého stupňa podľa žalobcu porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením § 5 ods. 1 OSP, porušil ustanovenia OSP o vykonávaní dôkazov, keď prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia bez návrhu vykonané. Napriek tomu, že súd v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že nevie určiť, či ide o spotrebiteľský vzťah, podľa žalobcu celé právne posúdenie veci vychádza z toho, že právny vzťah medzi účastníkmi je vzťahom spotrebiteľským, súd tak v rozhodnutí vychádza z nepreukázanej skutočnosti.

Žalobca ďalej uviedol, že zmenka je listinný cenný papier, ktorý v listine ako takej inkorporuje samo právo žalobcu, a vo vzťahu k žalobcovi ako indosatárovi je zmenka jediným legitimizačným prostriedkom, ktorú nie je možné ničím iným nahradiť. Predpokladom vydania rozsudku v tomto konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté z dôvodov uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Súdom požadované doplnenie návrhu, a teda tvrdená údajná povinnosť žalobcu mať dokumenty, na základe ktorých mala byť zmenka vystavená, nemá oporu v právnom poriadku, nakoľko zmenka je celkom samostatným nárokom a nič ďalšie k nej nie je potrebné. Žalobca v odvolaní poukázal aj na rozsudok NS SR sp. zn. 25Cdo/1839/2000 zo dňa 22. 08. 2002 v zmysle ktorého zmenkový záväzok je záväzkom celkom samostatným a oddeleným od prípadného záväzku, ktorý bol pôvodom jeho vzniku, preto aj v prípade tzv. zabezpečovacích zmeniek platí, že tieto nie sú akcesorickým záväzkom vo vzťahu k záväzku inému. Zabezpečovacia zmenka ako prostriedok zabezpečenia je samostatným nárokom, nezávislým dokonca na existencii zabezpečenej pohľadávky. Žalobca ďalej poukázal na uznesenie KS v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05. 09. 2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu, a v ktorom sú obsiahnuté odôvodnenia v prospech argumentácie žalobcu v odvolaní.

Súd prvého stupňa podľa žalobcu nepostupoval podľa Nariadenia, žalobca preto upozorňuje na možnosť vzniku škody na jeho strane v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Porušením Nariadenia súd zmaril konanie ako také, keď vôbec neumožnil viesť kontradiktórny spor, čoho dôsledkom došlo aj k porušeniu práva žalobcu na prístup súdu.

Súd prvého stupňa odvolanie žalovanému nedoručoval.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací vec prejednal podľa § 212 ods. 1 a §214 ods. 2 OSP v senáte bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Z predloženého spisu odvolací súd zistil nasledovné skutočnosti:

Žalobca si v tomto konaní uplatnil svoju pohľadávku voči žalovanému vyplnením vzorového tlačiva „A“ v zmysle čl. 4 bod 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 07. 2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Podľa návrhu si žalobca uplatňoval právo na zmenkovú sumu vo výške 1.840,83 Eur, zmenkový úrok vo výške 0,25% denne zo sumy 1.840,83 Eur od 06. 03. 2011 do zaplatenia, 6% ročný úrok zo zmenkovej sumy 1.840,83 Eur od 20. 04. 2011 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3% zmenkovej sumy, teda 6,14 Eur a náhradu trov konania. K návrhu žalobca pripojil originál zmenky označenej č. XXXXXXXXX, vystavenej žalovaným ako vystaviteľom dňa 24. 09. 2010 na rad obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava. Na zmenke bola uvedená zmenková suma 1.840,83 Eur, zmenkový úrok 0,25 % denne od 06. 03. 2011 s poznámkou „bez protestu“, na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia. Zmenku podpísal žalovaný ako vystaviteľ. Na rubopise zmenky je uvedený indosament, ktorým pôvodný veriteľ zmenky POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava previedol zmenku na rad žalobcu.

Okresný súd Brezno zaslal žalobcovi tlačivo „B“ označené ako žiadosť súdu o doplnenie tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 07. 2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, a vyzval ním žalobcu na doplnenie oddielu 8.1 návrhu o skutočnosti, na základe akého právneho titulu bola zmenka vystavená a vyplnená a na uvedenie prvotného právneho vzťahu medzi pôvodnými účastníkmi konania, pretože súd je podľa Smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993 povinný v každom konaní za účelom ochrany spotrebiteľa z úradnej povinnosti skúmať, či sa nejedná o spotrebiteľský vzťah. Zároveň s odkazom na oddiel 8.2.1 súd uviedol, že ako prílohu je potrebné k návrhu pripojiť právny titul, na základe ktorého bola zmenka vystavená a vyplnená, pretože súd je povinný v každom konaní za účelom ochrany spotrebiteľa úradnej povinnosti skúmať, či sa nejedná o spotrebiteľský vzťah. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 02. 09. 2013 na túto žiadosť o doplnenie súdu oznámil, že poskytol súdu dostatočne jasné a primerané informácie o uplatnenej pohľadávke, ktorá je založená na zmenkových nárokoch vyplývajúcich z platnej zmenky, originál ktorej súdu predložil. Zmenkové informácie žalobca preniesol presne do návrhu na uplatnenie pohľadávky, nemá čo doplniť alebo opraviť, disponuje len indosovanou zmenkou a nemá k dispozícii iné údaje alebo listiny, ktoré súd vyžaduje, a ktoré by mal súdu oznámiť. Súd prvého stupňa následne vydal napadnuté uznesenie.

Podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11. 07. 2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie), navrhovateľ začne európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu vyplnením vzorového tlačiva „A“, ako je uvedené v prílohe I a jeho podaním na príslušný súd alebo tribunál osobne, poštou alebo akýmkoľvek iným komunikačným prostriedkom, ako je fax alebo elektronická pošta, ktorý je prijateľný pre členský štát, v ktorom sa konanie začína. Tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky obsahuje opis dôkazov, ktoré podporujú pohľadávku, a prípadne sa k nemu pripoja akékoľvek príslušné podporné dokumenty.

Podľa čl. 4 ods. 3 Nariadenia, ak pohľadávka nepatrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, súd alebo tribunál o tom informuje navrhovateľa. Ak ju navrhovateľ nevezme späť, súd alebo tribunál koná v súlade s príslušným procesným právom uplatniteľným v členskom štáte, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa čl. 4 ods. 4 Nariadenia, ak sa súd alebo tribunál domnieva, že informácie, ktoré poskytol navrhovateľ, nie sú dostatočne jasné alebo primerané, alebo ak tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nie je správne vyplnené, a pokiaľ sa pohľadávka nezdá byť zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, dá navrhovateľovi možnosť tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky doplniť alebo opraviť, alebo predložiť týmto orgánom určené doplňujúce informácie alebo dokumenty, alebo vziať pohľadávku späť, a to v lehote určenej týmto orgánom. Na tento účel súd alebo tribunál použije vzorové tlačivo B, ako je uvedené v prílohe II. Ak sa pohľadávka zdá zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný alebo ak navrhovateľ tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nedoplnil alebo neopravil v rámci určenej lehoty, návrh sa zamietne.

Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa čl. I, § 75 Zák. č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ), vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;

6. dátum a miesto vystavenia zmenky;

7. podpis vystaviteľa.

Podľa čl. I § 17 ZZŠ, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa čl. I § 48 ods. 1 ZZŠ, majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa čl. I, § 11 ods. 1 ZZŠ, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Po zhodnotení skutočností zistených z predloženého spisu dospel odvolací súd k záveru, že v tomto prípade neboli splnené podmienky na zamietnutie návrhu stanovené v citovanom čl. 4 ods. 4 Nariadenia. Návrh podaný žalobcom podľa názoru odvolacieho súdu nemal vady, bol podaný na vzorovom tlačive A, riadne bol vyplnený v jazyku súdu. Žalobca v odd. 8 uviedol údaje o pohľadávke (ako indosatár si uplatnil práva zo zmenky vystavenej žalovaným, pohľadávku riadne špecifikoval na zmenkovú sumu 1.840,83 Eur s príslušenstvom, uplatnil si náhradu trov konania, ktoré vyčíslil, k návrhu pripojil originál zmenky z ktorej uplatňoval nárok, plnomocenstvo, ako aj údaje preukazujúce právnu subjektivitu žalobcu).

V zmysle čl. 4 bod 4 Nariadenia súd návrh zamietne vtedy, ak sa uplantnená pohľadávka zdá zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný.

Neprípustnosť návrhu alebo neopodstatnenosť nároku sa posudzuje podľa národného práva a vnútroštátnych právnych predpisov SR. Neprípustným tak okrem návrhu vo veci, na ktorú sa v zmysle čl. 2 ods. 2 Nariadenie nevzťahuje, bude aj napr. nárok na výplatu výhry zo stávky s poukazom na § 455 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za zjavne neopodstatnenú pohľadávku by bolo možné považovať takú, pri ktorej by žalobca vykonával svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie práva (napr. v tomto prípade by predložil zmenku, z ktorej nevyplýva zmenkový záväzok žalovaného).

Zmenka ako cenný papier je listina, z ktorej pre jej aktuálneho majiteľa vyplýva právo na zaplatenie peňažnej sumy uvedenej na zmenke voči osobe, ktorá svoju povinnosť zaplatiť zmenkovú sumu na zmenke potvrdila svojim podpisom. Žalobca ako majiteľ zmenky predložil spolu s návrhom súdu tzv. vlastnú zmenku, podpísanú žalovaným ako vystaviteľom. Táto zmenka predstavuje abstraktný platobný záväzok vystaviteľa a obsahuje jeho povinnosť zaplatiť určitú sumu uvedenú na zmenke, a to právoplatnému majiteľovi zmenky, ktorým je v súčasnosti žalobca, ktorý nadobudol zmenku indosáciou od jej pôvodného majiteľa. Základom každého zmenkového vzťahu je spravidla existencia reálneho majetkového vzťahu, ktorý vo vzťahu k zmenke nazývame vzťahom kauzálnym (príčinným), pohľadávka vyplývajúca zo zmenky je však od kauzálneho vzťahu nezávislá, tieto dva právne vzťahy sú právne oddelené, a preto hovoríme o abstraktnosti zmenky. V tejto súvislosti je dôležité ustanovenie § 17 ZZŠ, podľa ktorého ten, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže voči majiteľovi zmenky uplatňovať námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných záväzkoch voči vystaviteľovi (alebo skorším majiteľom zmenky), okrem prípadu, ak by preukázal, že majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na škodu dlžníka. Len za splnenia tejto podmienky by bolo možné akýmkoľvek spôsobom hodnotiť kauzálny vzťah medzi

veriteľom a pôvodným majiteľom zmenky spoločnosťou POHOTOVOST', s. r. o., a žalovaným, ako zmenkovým dlžníkom. Takéto posudzovanie by bolo možné iba v prípade, ak dlžník (žalovaný zo zmenky) takéto námietky v súdnom konaní voči žalobcovi ako majiteľovi zmenky uplatní, musí ich však aj zdôvodniť a svoje tvrdenia ohľadne nepoctivého nadobúdania zmenky preukázať. Majiteľ zmenky je dostatočne legitimovaný už zmenkou samotnou bez toho, aby musel preukazovať dôvod vzniku zmenky, dôvody jej prijatia, indosácie a pod. (viď tiež § 495 Občianskeho zákonníka).

Pokiaľ teda žalobca uplatnil nárok v konaní voči žalovanému zo zmenky, ktorú súdu predložil, nebol dôvod na to, aby v štádiu skúmania úplnosti, resp. vadnosti návrhu (cit. článok 4 ods. 4 Nariadenia) okresný súd vyžadoval od žalobcu akékoľvek informácie, resp. doklady, týkajúce sa kauzálneho vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovaným. Skutočnosť, že žalobca neoznámil súdu požadované informácie a nepredložil požadované doklady nemohli byť podľa názoru odvolacieho súdu dôvodom na to, aby súd návrh žalobcu zamietol pre nesplnenie výzvy. Ako už bolo uvedené, žalobcom v návrhu poskytnuté informácie a k návrhu pripojené dôkazy umožňujú, aby súd prvého stupňa postupoval podľa čl. 5 ods. 2 až 5 a podľa čl. 7 a 9 Nariadenia.

Odvolací súd zároveň upozorňuje súd prvého stupňa, že účastník konania môže byť vyzývaný len na predloženie takých dôkazov, ktoré má k dispozícii. Pokiaľ žalobca nemá k dispozícii základnú zmluvu a iné listiny, preukazujúce zmluvný vzťah, na zabezpečenie pohľadávky z ktorej bola zmenka žalovaným vystavená, nemohol ho súd na predloženie týchto listín pod hrozbou zamietnutia návrhu ani vyzývať. Ak súd prvého stupňa návrh z týchto dôvodov zamietol, odňal tým žalobcovi právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Ako už bolo uvedené, žalobca si v tomto prípade uplatnil právo zo zmenky, a to ako indosatár, a preto nie je povinný preukazovať v tomto konaní existenciu záväzkového vzťahu, v súvislosti s ktorým bola zmenka vystavená. Predmetom sporu nie je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ale nárok zo zmenky, ktorá indosáciou charakter zabezpečovacej zmenky stratila, nadobudla charakter zmenky na platenie.

Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa nerozhodoval v merite veci, teda nerozhodoval o pohľadávke žalobcu (čl. 7 Nariadenia), ale vychádzajúc zo záveru, že návrh má vady a žalobca ho napriek výzve na doplnenie nedoplnil, návrh zamietal v zmysle čl. 4 ods. 4 Nariadenia. Pokiaľ teda návrh zamietol uznesením a nie rozsudkom, postupoval v súlade s čl. 19 Nariadenia s § 167 OSP.

Na základe uvedených záverov odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa §221 ods. 1 písm. f) a h) OSP zrušil a podľa § 221 ods. 2 OSP vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa bude v ďalšom konaní postupovať podľa čl. 5 ods. 1 Nariadenia vychádzajúc z toho, že sa jedná predovšetkým o konanie písomné (aj keď nariadenie pojednávania vo veci nie je vylúčené). Súd prvého stupňa vyplní časť I formulára C z prílohy III a spolu s návrhom ho v lehote 14 dní odošle žalovanému, ktorý má lehotu 30 dní na vyplnenie tejto časti formulára C podľa čl. 5 ods. 3 Nariadenia. V ďalšom bude súd prvého stupňa postupovať podľa príslušných ustanovení čl. 5 a nasl. Nariadenia. Odvolací súd poukazuje tiež na čl. 7 ods. 3 Nariadenia, v zmysle ktorého prípadná pasivita žalovaného v konaní má za následok, že súd rozhodne len na základe dôkazov, predložených žalobcom. Pri posudzovaní nároku z hľadiska hmotného práva bude aplikovať zákon č. 191/1950 Zb.

O trovách odvolacieho konania rozhodne podľa § 224 ods. 3 OSP súd prvého stupňa v novom rozhodnutí vo veci.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.